

ДНЕВЕН РЕД

НАСЛОВ:

Преглед на националниот систем за поддршка на развојот на кариерата

СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

11 април 2022 година – 10:30 – 12:00 (СЕ време) – ОНЛАЈН НАСТАН

РЕЗИМЕ:

Образованието, обуката и системите на пазарот на трудот сè повеќе се соочуваат со предизвици коишто се резултат на глобалните случувања како што се новите технологии кои брзо се менуваат, 4-та индустриска револуција, демографските промени, како и климатските промени. Сето ова има големо влијание врз животот на поединците и врз општеството. Развојот на технологијата, особено информатичката и комуникациската технологија (ИКТ), ја поттикна економската глобализација и отвори нови можности за луѓето, но и нови ризици.

Среде овие случувања со неизвесни исходи, неколку работи се сигурни: прво, светот кој брзо се развива, како и пазарот на трудот којшто се менува бараат од поединците постојано да се фокусираат на доживотно учење, да стекнуваат нови вештини за да можат да се справат со промените, да се приспособат и понатаму да ги развиваат постоечките вештини. И, второ, постои зголемена побарувачка за валидни информации во однос на променливите пазари на труд и идните перспективи. Сето ова е придружено од зголемената потреба за поддршка на луѓето да управуваат со сè почестите и сложени промени во образованието и работата.

Во овој контекст, постои поголема потреба од кога било за поддршка за развој на кариерата. Во исто време, поддршката за развој на кариерата – односно доживотно кариерно насочување, а особено образованието за кариера и поддршката за развој на кариерата за работниците – самата се соочува со предизвици во прилагодувањето кон новите околности. Промените во испораката и развојот на иновативниот капацитет на услугите за поддршка на развојот на кариерата се потребни за да се постигне подлабоко влијание и да се поттикнат поединците да управуваат со нивните сопствени патеки во кариерата. Технологијата веќе има влијание врз традиционалните услуги, а концептот на вештини за управување со кариера сè повеќе добива на тежина, не само во Европа, туку и на другите континенти.

Со цел информирано да се носат политики и практики и да се спроведуваат идните активности на ЕУ и ЕФО, ЕФО ја идентификуваше состојбата на системите за поддршка на развојот на кариерата во Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Северна Македонија, Косово*¹ и Србија.

¹Косово (оваа ознака не е во спротивност со позициите за статусот и е во согласност со Резолуцијата 1244 на Советот за безбедност на ОН и мислењето на МСП за декларацијата за независност на Косово)

По подолг процес на консултации што доведе до изработка на извештајот за преглед, Европската фондација за обука (ЕФО) (European Training Foundation (ETF)) со задоволство Ве поканува на вториот состанок во рамките на прегледот во Северна Македонија.

Целта на состанокот е да се разговара за приоритетите за земјата за понатамошно унапредување на системот и начините за напредок во тие приоритетни области.

Работни јазици на настанот ќе бидат: англиски, македонски и албански.

Време	Точка на дневниот ред	Говорници
10:15 - 10:30 часот	Пристигнувања, техничко поставување	Изведувач од ЕФО
10:30 - 10:40 часот	Воведно обраќање и воведни забелешки	Г-ѓа Марија Розенсток, експерт за развој на човечки капитал – лице за контакт за Северна Македонија, ЕФО Г-ѓа Анета Трпевска, државен секретар, Министерство за образование и наука Г-дин Флоријан Кадлец, експерт за развој на човечки капитал, ЕФО
10:40 - 10:50 часот	Презентација на наодите од Прегледот на националниот систем за поддршка на развојот на кариерата во Северна Македонија	Ристо Карајков, национален експерт на ЕФО
10:50 - 11:05 часот	Добра практика во изнаоѓање заеднички јазик и координација за кариерно насочување низ секторите	Г-ѓа Маргит Рамо, Euroguidance Естонија
11:05 - 11:55 часот	Отворена размена за приоритетите на земјата – <ul style="list-style-type: none"> • Образование за кариера и кариерно насочување во предуниверзитетското образование вклучувајќи СОО • Кариерно водство во Агенцијата за вработување • Друго... 	Претставници на МОН за основно образование, средно образование и СОО Претставник на АВРМ Сите учесници
11:55 - 12:00 часот	Заклучни забелешки	ЕФО

AGJENDA

TITULLI:

Rishikimi i sistemit kombëtar të mbështetjes për zhvillimin e karrierës

MAQEDONIA E VERIUT

11 Prill 2022 – 10:30 – 12:00 CET – NGJARJE ONLINE

PËRMBLEDHJE

Sistemet e arsimit, trajnimit dhe tregut të punës po sfidohen gjithnjë e më shumë nga zhvillimet globale siç janë teknologjitë e reja të cilat ndryshojnë me shpejtësi, Revolucioni i katërt Industrial, ndryshimet demografike dhe ndryshimet klimatike. Të gjitha këto kanë një ndikim të thellë në jetën e individëve dhe në shoqëri. Zhvillimi i teknologjisë, veçanërisht teknologjisë informatike dhe komunikimit (TIK), ka nxitur globalizimin ekonomik dhe ka hapur mundësi të reja për njerëzit, por gjithashtu edhe rreziqe të reja.

Mes këtyre zhvillimeve me rezultate të pasigurta, disa gjëra janë të sigurta: së pari, një botë me zhvillim të shpejtë dhe një treg pune që ndryshon kërkojnë që individët të bëhen nxënës të vërtetë gjatë gjithë jetës, të pajisen me kompetenca të reja për të përballuar ndryshimet dhe për t'i përshtatur dhe zhvilluar më tej kompetencat ekzistuese. Dhe së dyti, ka një kërkesë në rritje për informacion të vlefshëm mbi ndryshimin e tregjeve të punës dhe perspektivave të ardhshme. Kjo shkon së bashku me nevojën në rritje për mbështetje të njerëzve për të menaxhuar tranzicionet e tyre më të shpeshta dhe komplekse brenda dhe midis arsimit dhe punës.

Në këtë kontekst, ekziston një nevojë më e madhe se kurrë për mbështetje të zhvillimit të karrierës. Njëkohësisht, mbështetja për zhvillimin e karrierës – që është udhëzimi i karrierës gjatë gjithë jetës, dhe në veçanti edukimi për karrierë dhe mbështetja për zhvillimin e karrierës për punëtorët – vetë përballet me sfida në përshtatjen me rrethanat e reja. Nevojiten ndryshime në ofrimin dhe zhvillimin e kapaciteteve inovative të shërbimeve mbështetëse të zhvillimit të karrierës për të arritur një ndikim më të thellë dhe për të inkurajuar individët të menaxhojnë rrugët e tyre të karrierës. Teknologjia tashmë ka ndikim në shërbimet tradicionale dhe koncepti i aftësive të menaxhimit të karrierës po fiton gjithnjë e më shumë terren, jo vetëm në Evropë por edhe në kontinente të tjera.

Për të informuar politikën dhe praktikën dhe aktivitetet e ardhshme të BE-së dhe ETF-së, ETF identifikoi gjendjen e sistemeve mbështetëse të zhvillimit të karrierës në Shqipëri, Bosnjë dhe Hercegovinë, Mal të Zi, Maqedoninë e Veriut, Kosovë*¹ dhe Serbi.

¹Kosova (ky përcaktim është pa paragjykim ndaj qëndrimeve për statusin, dhe është në përputhje me UNSCR 1244 dhe opinionin e ICJ-së për shpalljen e pavarësisë së Kosovës)

Pas një procesi më të gjatë konsultimi që çoi në zhvillimin e raportit të rishikimit, Fondacioni Evropian i Trajnimit (FET) ka kënaqësinë t'ju ftojë në një takim të dytë në kuadër të rishikimit në Maqedoninë e Veriut.

Takimi ka për qëllim diskutimin e përparësive për vendin për të përmirësuar më tej sistemin dhe mënyrat për të shkuar përpara në këto fusha prioritare.

Gjuhët e punëtorisë së ngjarjes do të jenë anglishtja, maqedonishtja dhe shqipja.

Koha	Agjenda	Pronari
10:15 - 10:30	Mirëseardhje/rregullimi teknik	Kontraktuesi FET
10:30 - 10:40	Komentet e mirëseardhjes dhe hapjes	Znj. Maria Rosenstock, Ekspert i Zhvillimit të Kapitalit Njerëzor - Ndërlidhës për shtetin e Maqedoninë së Veriut, FET Znj. Aneta Trpevska, Sekretare e Shtetit, Ministria e Arsimit dhe Shkencës Z. Florian Kadletz, Ekspert i Zhvillimit të Kapitalit Njerëzor, ETF
10:40 - 10:50	Prezantimi i gjetjeve nga Rishikimi i Sistemit Kombëtar të Mbështetjes për Zhvillimin e Karrierës në Maqedoninë e Veriut	Z. Risto Karajkov, ekspert kombëtar i FET
10:50 - 11:05	Praktikë e mirë në gjetjen e një gjuhe të përbashkët dhe në koordinim për udhëzimet e karrierës në të gjithë sektorët	Znj. Margit Rammo, Euroguidance Estonia
11:05 - 11:55	Shkëmbim i hapur për prioritetet e vendit – <ul style="list-style-type: none"> • Edukimi i karrierës dhe udhëzimi i karrierës në arsimin parauniversitar duke përfshirë APT • Udhëzime për karrierë në Agjencinë për Punësim • Të tjera 	Përfaqësuesit e MASH për arsimin fillor, arsim të mesëm dhe APT Përfaqësues i ESA Të gjithë pjesëmarrësit
11:55 - 12:00	Përfundime	FET

AGENDA

TITLE:

Review of national career development support system

NORTH MACEDONIA

11 April 2022 – 10:30 – 12:00 CET – ONLINE EVENT

SUMMARY:

Education, training and labour market systems are increasingly challenged by global developments such as new and rapidly changing technologies, the 4th Industrial Revolution, demographic changes and climate change. All these have a profound impact on the lives of individuals and on society. The development of technology, especially information and communication technology (ICT), has boosted economic globalisation and opened new opportunities for people, but also new risks.

Amidst these developments with uncertain outcomes, some things are for sure: firstly, a fast-evolving world and a changing labour market require individuals to become real lifelong learners, to acquire new competences to cope with change and to adapt and further develop existing competences. And, secondly, there is a growing demand for valid information on the changing labour markets and future prospects. This goes along with a growing need for supporting people to manage their more frequent and complex transitions within and between education and work.

In this context, there is a greater need than ever for career development support. At the same time, career development support – that is lifelong career guidance, and in particular career education, and career development support for workers – itself faces challenges in adapting to the new circumstances. Changes in delivery and developing the innovation capacity of career development support services are required to achieve deeper impact and empower individuals to manage their own career paths. Technology is already having an impact on traditional services, and the concept of career-management skills is increasingly gaining ground, not only in Europe but also on other continents.

To inform policy and practice and future EU and ETF activities, ETF identified the state of career development support systems in Albania, Bosnia and Herzegovina, Montenegro, North Macedonia, Kosovo*¹ and Serbia.

¹ Kosovo (this designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244 and the ICJ opinion of the Kosovo declaration of independence)

After a longer consultation process that led to the development of the review report, the European Training Foundation (ETF) is pleased to invite you to a second meeting in the framework of the review in North Macedonia.

The meeting aims at discussing priorities for the country to further enhance the system and ways to move forward in those priority areas.

The working languages of the event will be English, Macedonian and Albanian.

Time	Agenda Item	Owner
10:15 - 10:30	Welcome/technical setup	ETF Contractor
10:30 - 10:40	Welcome and Opening Remarks	Ms Maria Rosenstock, Human Capital Development Expert - Country Liaison for North Macedonia, ETF Ms Aneta Trpevska, State Secretary, Ministry of Education and Science Mr Florian Kadletz, Human Capital Development Expert, ETF
10:40 - 10:50	Presentation of findings from the Review of National Career Development Support System in North Macedonia	Mr Risto Karajkov, ETF national expert
10:50 - 11:05	Good practice in finding a joint language and in coordination on career guidance across sectors	Ms Margit Rammo, Euroguidance Estonia
11:05 - 11:55	Open exchange on country priorities – <ul style="list-style-type: none"> • Career Education and Career Guidance in pre-university education including VET • Career guidance in the Employment Service Agency • Other 	MES representatives for primary education, secondary education and VET ESA representative All participants
11:55 - 12:00	Closing Remarks	ETF